

İNTERNETİ NASIL GÜVENLİ KULLANABİLİRİZ?

Hayatın neredeyse her alanında ve aklınıza gelebilecek her türlü ortamda interneti özgürce kullanabiliyoruz. Bu denli hayatımızla içli dışlı olan ve her geçen gün hızlıca hayatımızı daha da çok çevreleyen internetin, gerek sosyal gerekse iş hayatındaki olumlu katkıları yadsınamaz bir gerçektir. Ancak bize katkı sağladığı gibi kimi zaman da olumsuz durumlarla da bizleri yüz yüze bırakabilmektedir. Bizlerin olumsuz durumlarla karşılaşmamamız ya da yaşayabileceğimiz sorunu en aza indirebilmemiz için birtakım önlemler almamız gerekmektedir.

Peki bu noktada hayatımızı çepeçevre saran interneti kullanırken güvenliğimizi nasıl sağlayabiliriz? İşte kısaca dikkat edebileceğimiz 10 adımla interneti güvenli bir şekilde kullanabiliriz.

Hazırsak başlayalım...

1. KİŞİSEL BİLGİLERİ PROFESYONELCE KULLANARAK SINIRLI TUTMAK

Potansiyel işveren veya müşterilerin kişisel ilişki durumunuzu veya ev adresinizi bilmesine gerek yok. Uzmanlık alanınızı, profesyonel geçmişinizi ve sizinle nasıl iletişim kuracaklarını belirtmiş olmanız yeterlidir. Şahsi bilgilerinizi tanımadığınız milyonlarca yabancı kişiye kendi ellerinizle teslim etmeyin.

2. GİZLİLİK AYARLARINIZI AÇIK TUTUN

Pazarlamacılar sizin hakkınızda her şeyi bilmek isterler aynı zamanda hackerlar da ister tabii. Her ikisi de internet taramalarınızdan ve sosyal medya kullanımınızdan birçok şey öğrenebilir. Bunun önlemini alabilmeniz için hem web tarayıcıların hem de mobil işletim sistemlerin gizliliğinizi çevrimiçi korumak için çeşitli ayarlar bulunmaktadır.

Ayrıca Facebook, Instagram ve Twitter gibi büyük sosyal medya uygulamalarının da gizlilik artırıcı ayarları mevcut. Bu ayarlar içerisinde aradıklarınıza erişebilmeniz bazen çok zor olabilir. Çünkü şirketler kişisel bilgilerinizi pazarlayıp maddi gelir elde etmek için kullanıyorlar. Dolayısıyla bu bilgileri gizli tutmakta ne kadar zorlanırsanız bu durum onların işlerine gelecektir. Burada sizin yapmanız gereken tüm bu güvenlik ayarlarını detaylı bir şekilde gözden geçirip önemli olanlar başta olmak üzere tüm güvenlik ayarlarınızın açık olduğundan emin olmalısınız.

3. GÖRDÜĞÜNÜZ HER LİNKE TIKLAMAYIN

Tehlikeli bir semtte yürümeyi tercih etmezsiniz değil mi? O zaman tehlikeli web sitelerinde de dolaşmamalısınız. Siber suçlular, bu tarz tehlikeli gibi gözükmeyen ancak içerisinde birçok tuzak barındıran sahte içerikleri birer yem olarak kullanırlar. Siber suçlular birçok insanın arama yaptıkları esnada buldukları kaynaklar şüpheli dahi olsa merak duygularına yenik düşeceklerini ve içeriklerin cazibelerine kapılıp gardlarını indireceklerini biliyorlar. Bu tarz dikkatsiz tıklamalar sonucunda kişisel verilerinizin açığa çıkabileceği gibi elektronik cihazlarınıza malware diye tabir edilen kötü amaçlı yazılımların yüklenmesine de sebebiyet verebilir. Dolayısıyla içinizdeki dürtülere direnerek o şüpheli gördüğünüz içeriklerdeki linklere tıklayıp hackerlara sizi hacklemeleri için fırsat tanımamalısınız.

4. İNTERNET BAĞLANTINIZIN GÜVENLİ OLDUĞUNDAN EMİN OLUN

Halka açık bir yerde, örneğin herkese açık bir Wi-Fi bağlantısı kullanarak çevrimiçi olduğunuzda, artık cihazınızın güvenliğinin üzerinde doğrudan kontrolünüz olmadığını bilmelisiniz. Bu sebepten dolayı siber güvenlik uzmanları birliği dış dünya ile bağlantı kurduğunuz halka açık özel ağlar ile ilgili oldukça endişeliler. Onların tavsiyesine göre eğer banka hesap numaranız gibi önemli bilgileri girecekseniz önce cihazınızın bağlandığı ağın güvenli olduğundan emin olmalısınız. Eğer güvenlik ile ilgili herhangi bir şüphelenir varsa, güvenli bir Wi-Fi ağına bağlanana kadar beklemelisiniz.

5. NE İNDİRDİĞİNİZE DİKKAT EDİN

Siber suçluların en önemli amacı, kişisel bilgilerinizi çalmaya çalışan veya bilgisayarınızı kendi kötü çıkarları için kullanmaya çalışan kötü amaçlı yazılımları indirmenizi sağlamaktır. Bu kötü amaçlı yazılımlar popüler bir oyunun içerisine saklanabileceği gibi, trafik durumunu veya hava durumunu kontrol eden uygulamanın içerisinde de saklı bulunabilmektedir. Dolayısıyla şüpheli gördüğünüz veya güvenmediğiniz sitelere ait uygulamaları indirmemelisiniz.

6. GÜÇLÜ ŞİFRELERİ SEÇİN

Şifreler, tüm internet güvenliği yapısında en büyük zayıf noktalardan biridir. Günümüzde parolalarla ilgili esas problem, insanların siber hırsızların tahmin etmeleri kolay olan şifreler kullanmalarındır. İnsanlar hatırlanması kolay olan şifreleri seçme eğiliminde olduklarından dolayı şifrelerini basit seçmektedirler. Eğer elektronik aygıtlarınızın ve internet üzerinde bulunan tüm hesaplarınızın güvenliklerini artırmak istiyorsanız siber suçluların tahmin etmesi zor olan güçlü şifreleri seçmeye özen göstermelisiniz. Güçlü bir parola belirleyebilmek için, benzersiz kelime grupları oluşturmalı ve sistemin izin vermesi halinde en az 15 karakter uzunluğunda, harfleri, sayıları ve özel karakterleri barındıran şifreler kullanmalısınız.

7. GÜVENLİ SİTELERDEN SATIN ALIM YAPIN

Çevrimiçi bir ürün satın aldığınızda, kredi kartı veya banka hesabı bilgilerinizi kullanmanız gerekmektedir. Dolayısıyla bu bilgileri güvenli, şifreli bağlantılar sağlayan sitelere girmeniz hayati önem taşımaktadır. Ürün satın almadan önce kart bilgilerinizi gireceğiniz web sitelerinin https: ile başladığından emin olmalısınız.

Eğer yalnızca “**http:**” ile başlıyorsa o siteden kesinlikle alışveriş yapmamalısınız. Burada sonda bulunan “**S**” ifadesi secure yani güvenli anlamına gelmektedir.

8. NE YAZDIĞINIZA DİKKAT EDİN

İnternette bir silme anahtarı yoktur yani sizin internet üzerinde paylaştığınız tüm yorumlar, resimler ve içerikler silseniz dahi internet üzerinde sonsuza dek kalabilirler. Çevrimiçi gönderdiğiniz herhangi bir yorum veya resim Twitter’den kaldırılmış olsa dahi, başkalarının sildiğiniz içeriği kendi bilgisayarına kopyalamadığından %100 emin olamazsınız. Dolayısıyla içerik paylaşırken ailenizin, potansiyel işvereninizin ve geri kalan çevrenizin görmesini istemeyeceğiniz şeyler paylaşmamaya özen gösterin.

9. KİMİNLE TANIŞTIĞINIZA DİKKAT EDİN

Çevrimiçi olarak tanıştığınız kişiler, her zaman iddia ettikleri kişiler olmayabilir. Hatta gerçek kişiler bile olmayabilirler. As InfoWorld'ün raporlarına göre, sahte sosyal medya profilleri sıradan sosyal medya kullanıcıların kullandığı bir yöntem olduğu kadar hackerlar için de insanların hesaplarını çalmak amacıyla kullandıkları popüler bir yoldur. O yüzden çevrimiçi sosyal yaşamınızda, kişisel sosyal yaşamınızda olduğunuz kadar dikkatli ve mantıklı olmanızda fayda vardır.

10. VİRÜS KORUMA PROGRAMINIZI GÜNCEL TUTUN

İnternet güvenlik yazılımlarınız sizi her tehdide karşı koruyamayacaktır, ancak bu yazılımları güncel tuttuğunuz müddetçe sizi birçok malware virüslerinden koruyacaklardır. Dolayısıyla, işletim sisteminizin ve kullandığınız başta güvenlik yazılımlarınız olmak üzere tüm uygulamaların güncellemelerini aksatmadan düzenli bir şekilde yapmalısınız.

Yukarıda bahsedilen 10 temel internet güvenliği kuralını kullanarak internette dolaşırsanız kötü sürprizler için önlem almış olursunuz. Ama şunu da unutmayın ki; teknoloji dünyası her gün gelişen bir derya, o yüzden içinde bulunduğunuz zaman dilimine özgü güncelleme ve yenilikçi güvenlik adımlarını takip etmeyi unutmayınız.